

Årsplan 2022

Nordland fylke trafikksikkerhetsutvalg 2022

Årsplan for Nordland fylke trafikksikkerhetsutvalg 2022

Innhold

1. Utvalgets sammensetning.....	2
2. Systematiske tiltak	2
3. Samarbeidsprosjekter	4
4. Opplæring og holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak	5
5. Pedagogiske tiltak.....	5
6. Fysiske vegtiltak	7
7. Medvirkningsrådene.....	7
8. Budsjett.....	8
9. Rapportering.....	9
10. Møteplan 2022	9

Nordland fylkes trafikksikkerhetsutvalg (NFTU) skal ivareta ansvar og oppgaver for Nordland fylkeskommune jf. Vegtrafikkloven §40 - *Fylkeskommunen har et ansvar for å tilrå og samordne tiltak for å fremme trafikksikkerheten i fylket.*

Andre føringer for NFTU er Handlingsprogram for regional transportplan 2018-2021 og årsplan med budsjett for 2021. Det skal vedtas nytt handlingsprogram for regional transportplan som vil gjelde fra 2022. Et viktig mål med disse dokumentene er at fylket skal drive målrettet, helhetlig og tverrfaglig trafikksikkerhetsarbeid. Og viktig for dette er:

1. systematisk og organisatoriske tiltak
2. opplæring og holdningsskapende trafikkantiltak
3. fysiske trafikksikkerhetstiltak på veg

Grunnlaget for føringer til de regionale planene er Nasjonal transportplan, Stortingsmelding 40(2015-2016) – Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering og Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg.

1. Utvalgets sammensetning

NFTU består av tre politiske medlemmer og tre varamedlemmer. Leder av utvalget er alltid fylkesråd for Transport og infrastruktur. Medlemmene skal velges fra fylkestingets representanter av fylkesrådet.

Konsultative medlemmer i NFTU er for 2022:

- Nordland politidistrikt
- Nordland fylkeskommune (Transport og infrastruktur, folkehelse og kommunikasjon)
- MIND-senteret
- Ungdommens fylkesting (UFT)
- Rådet for personer med funksjonsnedsettelse i Nordland (RPF)
- Eldrerådet
- Trygg Trafikk
- Statens vegvesen

Alle konsultative medlemmer skal rapportere fortløpende om sin status på arbeidet rundt trafikksikkerhet. NFTU utarbeider en årsmelding basert på denne informasjon, i tillegg til gjennomførte tiltak, årsplan og budsjett.

2. Systematiske tiltak

Et langstrakt fylke som Nordland har behov for sterke insentiver for å sikre at budskapet om trafikksikkerhet når ut til flest mulig. NFTU er avhengige av et godt samarbeid med kommuner i fylket og andre aktører som har stor betydning lokalt når det gjelder trafikksikkerhetsarbeidet.

Trafikksikkerhetsprisen deles ut annet hvert år (jf. NFTU sak 36/2019). Et viktig mål med trafikksikkerhetsprisen er å øke bevisstgjøringen rundt trafikksikkerhetsarbeidet som gjøres i Nordland. Prisen er med å hylle personer som gjør en innsats i trafikksikkerhetsarbeidet utover et som en kan forvente. Sist pris ble delt ut i 2020, og forslag om tildeling til ny pris blir derfor i 2022.

Trafikksikker fylkeskommune

Nordland fylkeskommune har som mål å bli godkjent som trafikksikker fylkeskommunen innen 01.01.2022.

Fylkeskommunene er en viktig aktør i trafikksikkerhetsarbeidet og har ansvar for flere områder i fylket.

- Fylkeveger
- Regional planmyndighet
- Videregående skole
- Folkehelse
- Lokal kollektivtransport og skoleskyss
- Kjøper av transporttjenester
- Stor arbeidsgiver

Å bli godkjent som Trafikksikker fylkeskommune ble vedtatt av fylkestinget i RTP Nordland 2018-2021. Målet er å nå «Nullvisjon» - om ingen drepte eller varige skadde i trafikken.

Trafikksikker kommune

NFTU bidro med økonomisk støtte til Trygg Trafikk med kr. 650 000,- i perioden 2019-2021 (jf. NFTU sak 61/2017) og er NFTU sitt bidrag for å stimulere til tiltak for at flest mulig kommuner skal bli godkjent som Trafikksikre kommune. Det er Trygg Trafikk som har utarbeidet kriterier og sjekklister, og som til slutt gir godkjenning.

Konseptet Trafikksikker kommune ivaretas av Trygg trafikk. Det bevilges tilskudd på kr. 800 000,- for 2022.

Trygg Trafikk skal bidra med veiledning, materiell og bistand til kommuner som ønsker å utvikle sitt kommunale trafikksikkerhetsarbeid i tråd med NFTU sine anbefalinger.

Fra 1. januar 2022 må kommunene i Nordland være godkjent som Trafikksikker kommune for å bli tildelt tilskudd til fysiske trafikksikkerhetstiltak.

Årlig bevilging til Trygg trafikk for gjennomføring av fylkestiltak

NFTU bevilger årlig tilskudd til Trygg Trafikk for gjennomføring av fylkestiltak jf. avtale mellom Nordland fylkeskommune og Trygg trafikk. (FR-sak 288/2019)

Tiltak gjennomføres i hele fylket i samsvar med fylkeskommunens handlingsprogram og Trygg Trafikk sin tiltaksplan.

Tilskuddet skal dekke:

- Barnas transportplan
- Hjertesone
- Barnehager – barnas trafikkklubb
- Markering av refleksdag
- Materiell skoler, barnehager og helsestasjoner
- Sykkeldyktig.no
- Reisevirksomhet
- Ulike aktivitetstilbud som Trygg Trafikk har ansvar for

- Årlig markering av Trafikkofrenes dag

NFTU er også medlem av Trygg trafikk og betaler årlig medlemskontingent på kr. 5000,- pr. år.

I løpet av våren 2022 skal samarbeidsavtalen mellom Nordland fylkeskommune og Trygg Trafikk Nordland reforhandles.

3. Samarbeidsprosjekter

Trafikkofrenes dag

NFTU og Trygg Trafikk har påtatt seg en koordineringsrolle for gjennomføringen av denne viktige markeringen. I 2021 ble den flyttet fra å bli arrangert i januar til å markere i november. Dette for å samkjøre markeringen med FNs minnedag for trafikkofre. Fremover vil markeringen være den tredje søndag i november.

Refleksdag

Det er Trygg Trafikk som gjennomfører refleksdagen. NFTU bistår og er med og deler ut reflekser.

Trafikksikkerhetsforum

Nordland fylkeskommune deltar i nasjonalt Trafikksikkerhetsforum. Dette er et fagforum på tvers av alle fylkeskommuner. Statens vegvesen har også en sentral rolle inn til forumet, men det er fylkeskommunene som setter agenda for samlingene.

NMCU

Statens vegvesen har opprette et Nasjonalt Forum for MC-sikkerhet, med deltagere fra aktuelle etater og organisasjoner. Formålet med forumet er å arbeide for økt MC-sikkerhet, og en reduksjon av MC-ulykker med drepte og hardt skadde. Nordland fylkeskommune er representert med to deltagere her, og begge er tilknyttet NFTU.

I tillegg til å delta på nasjonalt MC-forum har Nordland opprettet et eget MC- forum hvor det også sitter de samme representanter for Nordland fylkeskommune. Forumet jobber med trafikksikkerhet for MC-førere.

4. Opplæring og holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak

Holdningsskapende arbeid i Nordland

NFTU gir tilskudd til holdningsskapende trafikksikkerhetstiltak som gjennomføres av kommuner, organisasjoner, lag, foreninger og private. Søker kan søke i egen regi eller i samarbeid med andre.

For 2022 settes det av kr. 500 000,- til holdningsskapende arbeid. Dette inkluderer transportutgifter for å reise til sykkelgårder og eventuelt til tiltak i samarbeid med frivillige organisasjoner i Nordland.

Av tilskudd til fysiske trafikksikkerhetstiltak kan 20% benyttes til ulike holdningsskapende prosjekter innenfor trafikksikkerhetsarbeidet. Kommuner, organisasjoner, lag, foreninger og private kan søke. Tilskuddet tildeles kun til det som er innenfor fylkes satsningsområder innenfor holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid.

Småskolesekker

Barn og unge er et av mange viktig tiltak i den Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg. Det skal gjøres tiltak for å hindre ulykker med barn og unge på skolevei. NFTU har over år delt ut småkolesekker til førsteklassinger, som et bidrag til dette arbeidet. Skolesekkene er av reflekterende materialer og lyser godt opp langs skoleveien.

Pandemien har gitt utfordringer både lokal, nasjonalt og på verdensnivå. Skolesekkene blir bestilt fra Kina, og det ble for sekkene som skulle levers i 2022 utfordringer med leveringstid og økt kostander fra fabrikk. Det ble besluttet av NFTU i sak 22/2021 å godta en prisøkning på sekkene pga. force majeure. Budsjettet må økes til neste levering av skolesekker til kr. 500 000,-

MIND-senteret ved Bratten aktivtetspark

MIND-senteret har videregående skoleelever som sin primære målgruppe. Formålet er å bevisstgjøre og påvirke ungdommer i sin adferd i trafikken. For å påvirke dem benyttes det spesielt utviklede filmer, kombinert med en prosess som utfordrer deltakerne både intellektuelt og emosjonelt.

MIND-senteret følger også opp andre tiltak, for eksempel drift og utvikling av sykkelgård. I 2021 tok de også initiativ for felles markedsføring av Nordlands tre sykkelgårder.

NFTU gir driftstøtte til de tre sykkelgårdene i fylket, da under forutsetning at de kan vise til at den er i drift. De trenger ikke søke støtten, men leverer de rapport for året før vil de få utbetalt kr. 5000,- i driftsstøtte.

5. Pedagogiske tiltak

Valgfag trafikk

Det legges til rette for at minst en av skolene i kommunene skal tilby undervisning i valgfag trafikk.

For å undervise trafikkfaget er det krav om en obligatorisk videreutdanning. Å tilby valgfag trafikk bidrar til at elevene lærer om trafikksikkerhet gjennom hele skoleåret. Målet er å sørge for at flest mulig kommuner har lærere som innehar denne kompetansen. Etter søknad innvilger NFTU stipend til lærere, til sammen kr. 60 000,-. I tillegg legger Trygg Trafikk og MIND-senteret til rette for nettverkssamling for fylkets lærere.

Barnehage og grunnskole

Trygg Trafikk ivaretar skoler og barnehager og bidrar slik at det kan gjennomføres trafikkundervisning i henhold til RTPs handlingsplan.

Risikoutsatte grupper

Spesielt utsatte trafikantgrupper - høyrisikotrafikanter, eldre, trafikanter med annen trafikkforståelse- og kultur i tillegg til uoppmerksomme trafikanter- det er viktig å følge denne gruppen opp med å få opplæring i trafikksikker adferd.

Trygg Trafikk gjennomfører blant annet program for læringer i Nordland og holder kurs i samarbeid med kriminalomsorgen. De samarbeider også med voksenopplæringen for å gi kunnskap om sikring av barn i bil.

Kompetanseheving for NFTU

NFTU skal være tverrfaglig sammensatt og ha en faglig tyngde. Det er derfor viktig med kompetanseutvikling for utvalgets medlemmer. For 2021 ble det satt av kr. 40 000,- som ikke ble benyttet, blant annet på grunn av pandemien. Dette videreføres med kr. 30 000,- for 2022 med samme begrunnelse. *For at NFTU skal ha fagtyngden, og være et tverrfaglig sammensatt utvalg er det prisgitt en kontinuerlig kompetanseutvikling innad i utvalget. Det er i 2021 bestemt at det skal settes av 40 000 kr slik at utvalgets medlemmer kan delta på relevante konferanser, kurs eller lignende. Det stilles krav om at de som får et slikt tilskudd skal videreformidle ny kunnskap til NFTU.*

6. Fysiske vegtiltak

Trafikksikkerhet for myke trafikanter

NFTU tildeler tilskudd til fysiske trafikksikkerhetstiltak hvor områder der barn ferdes har størst prioritet.

NFTU utlyser hvert år trafikksikkerhetsmidler som kan benyttes til fysiske trafikksikkerhets i kommunene. For 2022 er det satt av kr. 14 400 000,- til dette formålet. Ved tildeling vil det tas hensyn til et sluttresultat som gjør veien tryggere for syklende og gående. Barn og ungdom skal ha skoleveg med lavest mulig risiko både i nærområdet og rundt skolen. Og sett i et folkehelseperspektiv er det ønskelig at elevene er fysisk aktive også på skolevegen.

Trygge gang- og sykkelveier

At det er mange syklende og gående i trafikken er positivt i et folkehelseperspektiv. Det vil tas hensyn ved tildeling av tilskudd om søknaden inneholder tiltak som omhandler separering av gående og syklende.

Unngå og redusere skadeomfang av utforkjøringer og møteulykker

Det gjøres fartstilpasninger, «tilgivende» sideterreng, gode siktforhold og belysning. Det gjennomføres trafikksikkerhetsrevisjoner og inspeksjoner, i tillegg til tema-analyser for bedre sideterreng. Det skal ved reasfaltering og nye anlegg alltid vurderes forsterket midtoppmerking.

Reduserer dyrepåkørsel

I RTP Nordland 2018-2021 er det vedtatt at Nordland fylkeskommunene skal arbeide for å få ned antall dyrepåkørsler.

NFTU ønsker et samarbeid med Statens vegvesen. Det er viktig at kommunene samarbeider tett med lokal viltnevd. Fylkeskommunene og Statens vegvesen må vurdere sitt vegnett og gjøre nødvendige tilpasninger. Dette ble behandlet av NFTU i 2020 i sak 55/2020 - Samarbeid med kommuner om å hindre viltpåkørsler.

7. Medvirkningsrådene

NFTU skal alltid søke å samarbeide tverrfaglig for å sikre et helhetlig trafikksikkerhetsarbeid. For 2021 var det satt opp flere punkter for samarbeid med medvirkningsrådene, noe som også har sin forankring i nasjonal tiltaksplan for sikkerhet på vei 2018-2021. Jobben for dette videreføres for 2022, og fylkeskommunen skal følge opp følgende tiltak:

- gjennomføre tiltak for å påvirke til godtrafikksikkerhetsatferd hos ungdom i videregående skole (Oppfølgingstiltak 45)
- i samarbeid med Trygg Trafikk og andre samarbeidspartnere, arbeide aktivt med trafikksikkerhet i russetida (Oppfølgingstiltak 48)
- oppfordre Ungdommens fylkesting til å arbeide aktivt med trafikksikkerhetsarbeid som er rettet mot ungdom (Oppfølgingstiltak 103)

Det er ønskelig med et tett samarbeid med Ungdommenes fylkesting, Ungdommens fylkesråd og Lærlingerådet om tiltak for trafikksikkerhetsarbeidet for ungdom i Nordland. NFTU ønsker sterkt at målene i tiltaksplanene blir synliggjort og tatt med i egne målsetninger.

Undersøkelser viser at når man blir eldre økes risikoen for å bli drept i trafikken, særlig fra fylte 75 år. Det gjelder også sykkelistene. Siden dette er en utsatt gruppe bør trafikksikkerhet være en sentral oppgave både for de kommunale og fylkeskommunale eldreråd, noe som også presisert i tiltaksplanene. NFTU vil samarbeide med fylketes eldreråd for å sikre at trafikksikkerheten blir tatt opp som tema og få en økt bevisstgjøring av trafikksikkerheten for eldre i fylket.

Tiltaksplanen har også trukket frem universell utforming som et viktig punkt. NFTU vil samarbeide med rådet for personer med funksjonsnedsettelse for å nå ut med informasjon om trafikksikkerheten.

8. Budsjett

Budsjetter for 2022 er delt inn i tre ulike prosjekter. Dette er gjort for å lettere skille på de ulike tilskuddsordningene.

BUDSJETT 2022

HOLDNINGSSKAPENDE TILTAK (prosjekt 6800133)	
Holdningsskapende tilskudd	kr 500 000
Trygg Trafikk, inkl. medlemsavgift	kr 625 000
Valgfag trafikk	kr 60 000
Drift av NFTU	kr 25 000
Kompetanseutvikling	kr 40 000
Sykkelgårdene - driftstilskudd	kr 15 000
Åpen post	kr 25 000
Småskolesekker	kr 500 000
SUM	kr 1 790 000
FYSISKE TILTAK (prosjekt 6800134)	
SUM	kr 14 650 000
PROSJEKT TILTAK (prosjekt 6800135)	
MIND-senteret - prosjekt	kr 260 000
Transport - MIND-senteret	kr 100 000
Trygg Trafikk - prosjekt	kr 800 000
Prosjekt trafikksikkerhetstiltak	kr 2 400 000
SUM	kr 3 560 000
Budsjett 2022	kr 20 000 000

9. Rapportering

NFTU utarbeider årsmelding tidlig hvert år. Den tar utgangspunkt i årsplan og budsjett, i tillegg til de aktiviteter og oppgaver som er utført. Årsmeldingen vil redegjøre for regnskapet ut fra oppsatt budsjett og forklare eventuelle avvik.

10. Møteplan 2022

- Torsdag 10. mars DIGITALT
- Torsdag 2. juni Helgeland
- Torsdag 15. september DIGITALT
- Torsdag 1. desember Bodø